

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 16P/78/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7913204789
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Miklošová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2013:7913204789.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov samosudkyňou JUDr. Zuzanou Miklošovou, v právnej veci navrhovateľky E. O.Ö., N. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. XXX/XXX, Y. Q. U., zastúpenej JUDr. Petrom Pandym, advokátom so sídlom S..X. XX, X. O., proti odporcovi P. O., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. XXX/XXX, Y. Q. U., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, X.-Š., v konaní o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom, P. O., nar. XX.XX.XXXX a P. O., nar. XX.X.XXXX, na čas po rozvode, zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, takto

rozhodol:

I. Manželstvo navrhovateľky E. O., rod. Z., nar. XX.X.XXXX a odporcu P. O., nar. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.X.XXXX v X. O., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu X. O., vo zväzku 14, ročník XXXX, na strane 75, pod poradovým číslom 11, r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode zveruje maloletého P. O., Q.. XX.XX.XXXX a maloletú P. O., Q.. XX.X.XXXX, do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná maloletých zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého P. sumou rovnajúcou sa 30% sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, určené zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, v platnom znení, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej P. sumou rovnajúcou sa 30% sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, určené zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, v platnom znení, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

V. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi bez obmedzenia na základe dohody rodičov.

VI. Účastníci nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom vo veci samej domáhala rozvodu manželstva a úpravy pomerov manželov k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvode. Navrhla obe deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti, zo strany odporcu určiť výživné zodpovedajúce 30% sumy životného minima a styk otca s deťmi upraviť ako neobmedzený.

V návrhu uviedla, že s odporcom sa zoznámila v r. 1996. Manželstvo uzavreli po 8 mesiacoch vážnej známosti. Prvý rok manželstva bol okrem menších nedorozumení harmonický. K vážnemu narušeniu vzťahov došlo, keď odporca začal nadmerne konzumovať alkohol. Pod vplyvom alkoholu sa z neho stával úplne iný človek, bol agresívny a manželia sa veľa hádali.

Dňa 18.8.2000 manžel opäť popíjal, pohádali sa. Malý syn veľmi plakal, tak sa ho navrhovateľka snažila utíšiť. Odporca vstal, podišiel k navrhovateľke a sotil ju na chodbu, kde spadla a udrela si predlaktie. Na druhý deň navštívila lekára, ktorý jej diagnostikoval zlomeninu oboch kostí pravého predlaktia. Hanbila sa povedať, že jej to spôsobil odporca, tak to pripísala náhodnému pádu doma. Po tomto incidente zo spoločnej domácnosti odišla. Manžel sa jej však ospravedlnil, ona mu odpustila a tak celá rodina žila spoločne u navrhovateľkinej babky. Od vtedy však už nikdy nebola šťastná, nikdy v nej neustál strach a hrôza z manžela.

Manžel s konzumáciou alkoholu neprestal a jeho agresivita pretrvávala. V opitom stave rozbíjal sklenené veci, dvere, skrine. Opitý hocike zaspal, napríklad na chodníku, či v krčme. Keď prišiel domov, zúrilo, rozbil čo mu prišlo pod ruku, púšťal hudbu nahlas do rána.

V auguste 2012 sa navrhovateľka presťahovala k matke do U.. V pití odporca neprestal. Napitý jej vyvolával a deťom hovoril, že ocko zomrie, ak sa nevrátia. Navrhovateľka opäť ustúpila a vrátila sa späť do Y. Q. U.. O mesiac bol odporca už zas opitý, agresívny, terorizoval celú rodinu, každý mal z neho strach.

Dňa 19.1.2013 rozmlátil stoličku v kuchyni, napádal obe deti aj navrhovateľku, vylial do vane hrniec s polievkou a začal sa vyhrážať s nožom, že každého zabije. Navrhovateľka privolala políciu a spísal sa zápis. Zaistil sa kuchynský nôž ako dôkazný materiál a nafotili následky manželovho zúrenia a rozbíjania. Dňa 21.1.2013 bol odporca odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov.

V súčasnosti posielala odporca listy z výkonu trestu a sľubuje, že sa zmení. Navrhovateľka s ním však už nechce žiť. Kým bol doma, v rodine vládol strach. Terorizoval a týral všetkých. Na nikoho nebral ohľad. Deti veľmi trpeli. Teraz, keď je preč, je atmosféra pokojná. Deti sú spokojné, ale predsa majú strach, že sa raz vráti domov a všetko bude tak ako predtým.

Zo zreteľom na maloleté deti mala záujem udržať manželstvo za predpokladu, že odporca skončí s konzumáciou alkoholu. Keďže naďalej nadmieru pil, bol agresívny a hrubý, udržoval rodinu v neustálom strachu, city navrhovateľky voči nemu ochladli. Jeho správanie má negatívne následky aj na celý ich citový život. Nemá odporcu rada, nechce a nebude s ním žiť. Tento stav označuje navrhovateľka ako nemenný.

Odporca sa k návrhu vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 6.8.2013. Uviedol, že s návrhom na rozvod manželstva súhlasí. Na čas po rozvode navrhuje zveriť obe deti do striedavej starostlivosti tak, že on bude zabezpečovať starostlivosť vždy od 15.dňa toho ktorého mesiaca do konca mesiaca s poukazom na to, že od narodenia sa stará o deti príkladne a riadne (počnúc práním plienok, žehlením, varením, upratovaním, či umývaním okien). Pravidelne chodil na ZRPŠ a odprevádzal deti najskôr do škôlky, potom do školy. Uvedené a jeho otcovský prístup k deťom, môže podľa jeho názoru potvrdiť aj jeho manželka.

Kolízny opatrovník navrhol manželstvo rozviesť, pretože je nefunkčné, neplní spoločenský účel a nevytvára vhodné prostredie pre zdravý psychický vývin detí.

Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.X.XXXX v X.K. O.. U oboch ide o prvé manželstvo. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti P. O., nar. XX.XX.XXXX a P. O., nar. XX.X.XXXX. Posledné spoločné bydlisko manželov bolo na adrese F. XXX/XXX, Y. Q. U..

Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. OT/16/2013 zo dňa 21.1.2013 bol obžalovaný P. O., Q.. XX.X.XXXX uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr.zákona, za čo bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. Zákona pre výkon trestu bol zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr.zákona súd uložil obžalovanému trest prepadnutia veci- kuchynského noža o celkovej dĺžke 18 cm s čiernou rukoväťou o dĺžke 10 cm s dĺžkou čepele 8 cm.

Z databázy ZVJS bol zistený dátum pravdepodobného ukončenia trestu 19.11.2013.

Zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 5.8.2013 bolo zistené, že navrhovateľka žije spolu s deťmi na adrese trvalého pobytu v dvojpodlažnom rodinnom dome. Opatrovník konštatoval, že dom je riadne upravený a udržiavaný v čistote. Matka má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin svojich dvoch maloletých detí. Navrhovateľka pracuje ako zdravotná sestra s príjmom cca 400 € mesačne.

Maloletý P. je žiakom 1.ročníka Y. K. Š. T. X. v odbore sieťové informačné technológie. Doposiaľ dosahoval výborné vyučovacie výsledky. Maloletá P. nastúpila v septembri 2013 do druhého ročníka základnej školy. Dieťa navštevuje taktiež základnú umeleckú školu - hru na klavír.

Podľa § 23 ods. 1- 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“) v platnom znení, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že manželia dlhodobo nežili v usporiadanom a harmonickom vzťahu. Alkohol a s tým spojené neadekvátne správanie sa odporcu vytváralo postupnú citovú priepasť medzi manželmi. Hádky, nedorozumenia, postupné psychické a fyzické ataky zo strany odporcu vytvárali nezdravé rodinné prostredie aj pre maloleté deti. Dlhodobé problémy v rodine ukončilo až právoplatné odsúdenie odporcu k nepodmienečnému trestu odňatia slobody.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd dospel k jednoznačnému záveru, že manželstvo si neplní ani jednu zo spoločenských úloh vyššie zákonom demonštratívne vymenovaných. Vytratilo sa vzájomné rešpektovanie dôstojnosti, vzájomná pomoc, vytváranie zdravého rodinného prostredia, spoločné uspokojovanie potrieb rodiny, citová náklonnosť, porozumenie, atď.

Vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a dlhodobo rozvrátené, že od manželov nemožno očakávať obnovu spolužitia, preto súd návrhu navrhovateľky vyhovel a manželstva účastníkov rozviedol.

Podľa § 24 ods. 1,2,4 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Na čas po rozvode manželstva súd zveril obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, u ktorej sú predpoklady, že vytvorí deťom do budúca stabilné rodinné prostredie. Šetrením pomerov neboli v jej starostlivosti zistené žiadne nedostatky. Striedavá starostlivosť tak ako ju navrhol otec neprichádza do úvahy z viacerých dôvodov, pričom prvý a najzásadnejší je, že menovaný je v súčasnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody.

Podľa § 62 ods.1,2,3,4 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods.1, veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Nakoľko otec je toho času bez akéhokoľvek príjmu súd nemôže určiť výživné vyššie ako je zákonom stanovené minimum, preto otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu každého dieťaťa sumou, ktorá zodpovedá 30% sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, čo v súčasnosti predstavuje sumu 27,13€ mesačne. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že sumy životného minima sa menia vždy k 1.7. kalendárneho roka.

Podľa § 25 ods.2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Matka navrhla upraviť styk otca s deťmi tak, aby zostal bez obmedzenia. Otec sa k návrhu na styk nevyjadril. Súd v zmysle citovaného § 25 ods. 2 Zákona o rodine vyhovel návrhu matky a právo otca stretávať sa s deťmi ponechal bez akýchkoľvek súdnych obmedzení.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 144 veta prvá O.s.p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnemu skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Účastníci sú povinní oznámiť po právoplatnosti rozsudku príslušnému orgánu povereného evidenciou osôb zmeny, ktoré nastali v ich osobnom stave v dôsledku rozvodu manželstva.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričného úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.